

‘Blijkbaar kun je mensen heel erg motiveren’ – Over mysteries bij Nederlands

1 juli 2005

Auteurs: [Hanneke Houkes](#), [Piet-Hein van de Ven](#)

Volume: [34](#)

Nummer: [5](#)

Pagina's: 30-41

Documenten

- [vonk_jrg34_047.pdf](#)

30 blijkbaar kun je mensen heel erg motiveren over mysteries bij nederlands hanneke houkes piet hein van de ven1 het titelcitaat is van een deelneemster aan onze workshop over mysteries tijdens de 18de hsn conferentie van november 2004 in antwerpen de collega in kwestie kwam ons lokaal binnen toen we al een minuut of tien bezig waren ze kon ons niet op tijd vinden we zaten in een ander lokaal dan aangegeven we wilden namelijk een ruimte waar we in groepen konden werken we hebben deze collega gevraagd even niet aan te schuiven bij een groep maar te observeren wat we aan het doen waren en daar als de eerste opdracht afgelopen was even hardop over te reflecteren dat deed ze met verve ze beschreef dat in een bomvol lokaal ruim 40 personen in groepen heel druk bezig waren geen oog hadden voor andere groepen en als gedrilde soldaten op onze bevelen reageerden wat al die groepen deden was voor haar niet echt helder maar blijkbaar kun je mensen heel erg motiveren was haar conclusie aar observatie verwoordt heel activiteit en reflectie goed onze eigen ervaring met deze en andere workshops voor activiteit en reflectie zijn kernbegrippen in leraren maar met name ook wat dit artikel het voortgezet secundair onder we met leerlingen beleven bij het wijs wordt geacht het leren leren te stimuleren inzetten van werkvormen voor leren met name in de tweede fase ruwweg denken bij nederlands in haar ver de 3de graad aso dat houdt in dat leerling won dering reflecteert onze collega gen inzicht krijgen in hun eigen leren en op op de sterke betrokkenheid van de basis daarvan hun leren kunnen sturen ze deelnemers bij de gegeven opdracht die moeten weten welke leeractiviteit voor wat betrokkenheid is de kracht en tegelijkertijd voor opdracht van het boek of de leraar of ook de valkuil van zulke opdrachten we van henzelf en in welke situatie hen goed merken vaak dat leerlingen zo opgaan in de of niet goed afgaat op basis daarvan kun activiteit zelf dat reflectie erop achterwegen ze kiezen hoe ze een opdracht aanpak blijft en dat terwijl die reflectie zoals we ken of welke opdracht ze eventueel wel of straks betogen net zo belangrij-

jk is als de niet uitvoeren het leren leren vergt zoals activiteit dat heet naast vaardigheden de nodige metacognitieve kennis kennis over kennis kennis over leren en leerstrategieën 34e jaargang nummer 5 juli 2005 31 activiteit en reflectie zijn belangrijke kernbe van een interne dialoog die we leren te voe grippen voor het schoolvak nederlands ren dankzij het voeren van een externe dia ook los van de tweede fase en leren leren loog een dialoog met zien wij het onderwijs in ons schoolvak als anderen deze gedachte doen en denken over doen ook zonder vormt voor ons het uit de vraag is hoe alle nadruk op leren leren moet het school gangspunt voor leren je dat denken vak nederlands aandacht besteden aan de leren en leren denken stimuleert combinatie en afwisseling van activiteit en leren leren betekent dat het antwoord is reflectie schrijfvaardigheid vereist voorbe je met jezelf over je leren door praten reiding op de schrijftaak kunt praten je leren het bepalen van schrijf kunt plannen en regule doel en publiek en dat ren volgens bruffee leer activiteit en komt samen in de vorm je dat dan door over je reflectie zi- jn van een schrijfplan verder leren te praten datzelfde geldt dan voor belangrijke moet een schrijver infor leren denken praten over wat je denkt leidt kernbegrip- pen matie verzamelen inter tot denken over je denkactiviteiten voor het preteren beoordelen schoolvak se lec teren en ordenen de nederlands tekststructuur be- palen en uitwerken schrijven ver mysteries eist revisie dat wil zeggen vragen stellen aan de de mystery is bij uitstek een werkvorm om lezer commentaar kun- nen accepteren en in samenspraak met leerlingen dat denken verwerken schrijven vraagt om het bewust en het denken over denken te stimuleren hanteren van schri- jfstrategieën bij materiaal het is bovendien een uitdagende werkvorm verzamelen brainstorm mind map topi leerlingen krijgen 16 30 stukjes informatie sche vragen praten met een mede leerling op losse stukjes papier alle leerlingen krij over wat ik eigenlijk bedoel strategieën bij gen dezelfde informatie op basis van deze uitschrijven berusten teruglezen schema informatie moeten ze een antwoord geven aanpassen etc en feedbackstrategieën op een centrale vraag de mystery dat vragen stellen ik boodschap kortom betekent dat leerlingen deze informatie zo voor een goede tekst en een goed schrijf moeten lezen dat ze die vraag kunnen proces wordt heel wat afgedacht mutatis beantwoorden leerlingen gaan dan ook mutandis geldt dit voor discussie en debat direct aan de slag met vat te krijgen op die en voor lezen en interpreteren van teksten informatie de stukjes papier wor- den gele zen er wordt op een of andere manier de vraag is hoe je dat denken stim- uleert ordening in aangebracht en het is nu net het antwoord is door praten prat- en is een die een of andere manier die aan de orde belangrijke schrijfactiviteit want praten is moet komen in de nabespreking het gaat een belangrijke leerac- tiviteit taalgebruik in die nabespreking om het verwoorden van leidt niet alleen tot overdragen van gedach de denkstappen maar ook om de vakin ten maar leidt ook en vooral tot ontwikke houdelijke begrippen die voor dat denken len van gedacht- en bruffee 1984 maakt worden gebruikt of door dat denken wor aannemelijk dat we leren denken door te den opgeroepen leren praten hij ziet denken als het vo- eren juli 2005 nummer 5 34e jaargang 32 de mystery is ontwikkeld om leerlingen te tussentijds en achteraf reflecteren is ook leren kritisch met informatie om te gaan ze van groot belang door goed te luisteren als leren informatie te selecteren

te ordenen te leraar kun je een vruchtbare leeromgeving interpreteren en te beoordelen ze leren creëren door op de juiste momenten de argumenten te beoordelen ze leggen ver leerlingen weer wat nieuwe input te geven banden tussen de afzonderlijke gegevens goede oplossingen van leerlingen kunnen stellen een hypothese op en toetsen en ver andere groepjes inspireren terwijl het een fijne deze ten slotte komen ze tot een groep enorm kan helpen als aandacht conclusie die ze dienen te beargumenteren wordt besteed aan slechte strategieën bij door een mystery leren leerlingen proble voorbeeld door andere groepen erop te men op te lossen zoals ze die in het dage laten reflecteren reflectie moet plaatsvin lijks leven of tijdens latere studies tegenko den op vaardigheden die tijdens het doen men zonder dat er voorop gestelde het proces naar voren komen reflectie is patro- nen aangeboden worden ze leren niet ook nodig voor vakinhoudelijke aspecten te kopiëren of na te bootsen maar leren voor leraren zijn myste fundamenteel zelf problemen op te lossen ries bij uitstek een goede mogelijkheid om inzicht voor leraren zijn dat ze informatie gescheiden van elkaar op te krijgen in de vaardig mysteries bij losse stukjes papier of losse kaartjes krij heden en kennis van leer uit- stek een goede gen is cruciaal ook in het dagelijks leven of lingen mogelijkheid om bij het aanleggen van een inzicht te krijgen in documentatiemap voor een mystery kan op elk de vaardigheden hun schrijf of leesdossier niveau uitgevoerd wor en kennis van de mystery is beschikken ze vaak over den de verschillen in ontwikkeld om leerlingen niet meer dan versnipper niveau uiten zich in de leerlingen te leren de informatie fysiek met verschillen in leerproces kritisch met deze informatie bezig zijn en in het eindproduct in informatie om te door de volgorde van de wat volgt presenteren we een mystery die gaan briefjes te veranderen ze we hebben uitprobeerde in klas 4 vwo in steeds andere groepen komt overeen met 4 aso we beschrijven te ordenen stimuleert het de opdracht aan de leerlingen de mystery denken en het anders wil zelf geven aan wat de leraar kan en of len en kunnen denken over een onderwerp moet doen en beschrijven onze ervaringen alleen al door te schuiven kunnen leerlingen gegevens als oorzaak of gevolg gaan zien ze als voorbeeld van of als niet terzake een voorbeeld gaat basem doende bes- chouwen naar de houseparty ook het samenwerken is essentieel in het wel of niet slagen van een mystery deze mystery is gebruikt als les bij de vaar meningsver- schillen kunnen immers leiden digheid argumenteren het leerdoel is dat tot tram- melant en door daar zorgvuldig mee leerlingen oefenen met het interpreteren en om te gaan leren leerlingen om te gaan met ordenen van informatie die hen moet helpen conflicten en leren ze hoe ze in zulke situa om beargumenteerd een antwo- ord te geven ties van elkaar kunnen leren op een centrale vraag daarbij zullen ze 34e jaargang nummer 5 juli 2005 33 ondervinden dat er verschillend gedacht argu- menten kennen verschillende achter kan worden over het belang van bepaalde gronden argumenten als zodanig zijn niet informatie van bepaalde argumenten ze waar of onwaar maar hun geldigheid leren dat er verschillende invalshoeken zijn hangt mede van de situatie af en van het van waaruit je naar een onderwerp kunt kij perspectief van de betrokkenen ken en van waaruit je kunt beargumenteren de opdracht de opdracht aan de leerlingen 4 vwo luidde als volgt formuleer met je groepje een antwoord op de volgende vraag gaat basem naar de houseparty die

wordt georganiseerd in discotheek matrix je krijgt zo dadelijk een envelop met allerlei strookjes papier die strookjes zijn genummerd maar daar heb je niks aan dat is alleen maar om ervoor te zorgen dat elke envelop dezelfde informatie bevat en dat er geen strookjes verloren gaan op die strookjes staan de gegevens die je kunt gebruiken om de vraag te beantwoorden stel samen je antwoord vast beargumenteer met behulp van die informatie waarom en hoe jullie als groepje tot dit antwoord komen het antwoord en de bij horende argumentatie schrijf je op een persoon van het groepje houdt bij wat jullie als groepje doen dus vanaf het moment dat je de opdracht krijgt tot het moment dat je de opdracht voltooid hebt deze persoon moet daar straks over rapporteren de werkwijze van de leraar is vragen naar wat er in de groepjes opdracht uitleggen zoals hierboven gebeurt je kunt als leraar een goede beschreven zonder achterliggende aanpak misschien al wat meer aan bod leerdoelen te vermelden laten komen om groepjes die meer groepjes formeren zwakke en sterke moeite hadden met opstarten een leerlingen mengen positieve impuls te geven enveloppen uitdelen zie onder waarschijnlijk komt het ordenen van rondlopen kijken hoe groepjes het informatie aan bod je kunt verschillen aanpakken na ongeveer 5 of 10 minu de manieren van ordenen inventarise ten de boel stilleggen om tussentijds te ren en eventueel aanvullen je kunt bij reflecteren het liefst met behulp van voorbeeld de groepjes vragen om de input van de groepjes zelf bijvoorbeeld stukjes papier te laten liggen zoals ze door de rapporteurs al tussendoor te liggen waarna groepen bij elkaar kun juli 2005 nummer 5 34e jaargang 34 nen gaan kijken naar overeenkomsten kunnen ook een belangrijk onderwerp of verschillen in ordenen voor nabespreking zijn de groepen gaan dan weer zelfstandig als er interessante tusseninformatie verder de leerlingen gaan dus weer bovenkomt kun je opnieuw tussentijds discussieren je kunt als leraar dan met reflecteren name ook letten op samenwerking het op het einde tenminste tweeledig groepsproces en de samenwerking reflecteren tweeledig reflecteren vakinhoudelijk wat is het antwoord op de vraag volgens jullie groepje waarom heb je voor dit antwoord gekozen hoe is het antwoord tot stand gekomen wat hebben jullie als groepje gedaan welke stappen hebben jullie ondernomen wat is belangrijk om te doen bij zoveel informatie hoe kun je deze ordenen waar let je op welke informatie heb je gemist op vaardigheidsniveau hoe heb je als groepje samengewerkt waarom heb je op deze manier samengewerkt zou je de samenwerking volgende keer anders willen zo ja hoe heb je iets opgestoken van andere groepjes zo ja wat hoe zou je een soortgelijke opdracht de volgende keer aanpakken waarom 34e jaargang nummer 5 juli 2005 35 de mystery gaat basem naar de houseparty die wordt georganiseerd in discotheek matrix basem mag in het weekend zelf weten hoe basem komt uit een streng moslimgezin laat hij na het stappen thuiskomt de ouders van basem zijn tegen het basem is zeventien jaar gebruik van drugs basem zit in de vijfde klas van het vwo basem is de oudste uit het gezin basem is een hardwerkende en eerlijke jongen de vrienden van basem willen graag dat met een groot verantwoordelijkheidsgevoel basem mee gaat naar de houseparty basem vindt een goed contact met zijn het is de eerste keer dat in de matrix een familie belangrijk houseparty wordt georganiseerd basem hecht erg aan de principes en houseparties hebben veel negatieve waarden van zijn geloof

publiciteit gehad vanwege drugs basem pakt graag een pilsje met zijn vrien de leeftijdsgrens voor de toegang tot deze den en houdt van lol maken houseparty is achttien basem stelt zijn vrienden niet graag teleur basem woont in ewijk basem is nieuwsgierig en doet graag nieu de dag na de houseparty heeft basem een we er- varingen op bruiloft van een nicht een kaartje voor de houseparty kost 20 basem krijgt relatief veel vrijheid thuis euro basem heeft een bijbaantje bij een benzi basem zou graag een keer een houseparty nestation meemaken juli 2005 nummer 5 34e jaargang 36 beschrijving van de les stapeltjes verdeeld argumenten voor het antwoord ja en argumenten voor de klas was verdeeld in vijf groepjes die het ant- woord nee samengesteld werden aan de hand van de door de andere twee groepen werden klassikale opstelling het is het overwegen de argumenten vanaf het begin in drie waard om de groepsindeling zelf te maken en verdeeld ja nee en argumenten waardoor je gemengde groepjes krijgt die zowel kunnen leiden tot het ant zowel wat geslacht als niveau betreft woord ja als tot het antwoord nee de werkvorm was nog onwennig voor de stap 3 beoordelen van argumenten leerlin- gen na de instructie gingen de leer bij deze stap traden er meer verschillen op lin- gen vrijwel meteen aan de gang uit de een groepje kwam er niet uit vond de vers- lagjes die ze moesten maken bleek opdracht vaag en liep even vast de dan ook dat ze het een leuke opdracht had leerlingen konden niks met het beoor den gevonden leerlingen gaven commen delen van de argumenten ze vonden taar als weer eens wat anders of leuk om namelijk dat basem gewoon moest in groepjes te dis- cussieren gaan op een gegeven moment kwam daar verandering in ze begrepen dat door onze observatie kunnen we het ze toch echt aan de hand van de argu ge- beuren achteraf beschrijven in een aantal menten die ze voor zich hadden liggen stappen deze stappen werden door alle moesten beargumenteren waarom hij groepen doorlopen sommige groepen wel of niet ging wat ze deden was de hadden meer feedback nodig dan andere argumenten die leiden tot het antwoord om van stap 2 naar stap 3 te gaan nee ombuigen tot argumenten voor ze gingen dus be- denken waarom die stap 1 envelop openen inhoud eruit halen argumenten toch re- denen zouden kun en deze sorteren nen zijn om wel te gaan ze deden dat de vraag haalde elk groepje eruit dus vanuit hun overtuiging dat basem vervolgens werden argumenten gelezen er gewoon moest gaan was een groep waarbij niet iedereen vanaf een andere groep telde de argumenten het begin actief meedeed bij de an- dere voor en tegen op en besloot aan de groepen was dat wel het geval hand daar- van dat basem wel ging in tweede instantie gingen de groepsle stap 2 sorteren van argumenten den de argumenten beoordelen naar de meeste groepen gingen de informa aanleiding daarvan ontstond er discus tie ordenen naar mogelijke argu- menten sie in de groep voor en tegen de andere drie groepen gingen uit zich een groep ging in eerste instantie die zelf de discussie aan waarom basem argumenten aan de kant leggen waar wel of niet zou gaan je ziet dan dat er van de leerlingen vonden dat die er niet verschillend gedacht wordt over belang toe deden daarna gingen ze verder van argumenten sommigen vonden met het sorteren van argu- menten voor het argument over hoe ouders dachten en tegen over houseparties gekoppeld aan het de argumenten werden door twee argument dat familie belan- grijk is voor groepen in eerste instantie in twee basem doorslaggevend voor de

vraag 34e jaargang nummer 5 juli 2005 37 en dachten dat hij niet zou gaan een groep vond dat basem sowie anderen achtten zijn zelfstandigheid so moest gaan op deze leeftijd nieuwsgierigheid naar de party en het beslis je zelf wil je veel nieuwe din belang van vrienden belangrijker gen dus ga je gewoon de andere twee groepen die uit zichzelf de argu groep dacht ook dat basem zou menten begonnen te beoordelen gaan omdat hij zijn vrienden niet waren vrij snel klaar de leeraar heeft ze teleur wilde stellen en omdat zijn extra informatie gegeven namelijk over vrienden ook gingen dat hij streng de vader zijn vader keurt houseparties gelovig was kon wel zijn maar af daardoor begon het denkproces mannen en jongens hebben toch op nieuw en kwamen ze tot een andere meer vrijheid dan meisjes en vrou conclusie wen de trouwerij was maar van een nicht niet van een familie lid vervolgens hebben we in een klasgesprek de dichterbij link gelegd naar soorten argumenten en de waarde van argumenten zo komt in dit voor stap 5 6 antwoorden inventariseren en beeld de vakinhoud nederlands aan de orde reflectie op opdracht bij soorten argumenten kwam onder andere tijdens de reflectie kwamen een paar dingen naar voren het verschil tussen feiten waar naar voren sommige leerlingen vonden het den en emotie bij de waarde van argumen lastig dat ze de vraag moesten beantwoor ten begrepen leerlingen dat dat afhankelijk is den met ja of nee van je eigen referentiekader van je eigen nor andere leerlingen vonden men en waarden ook zagen ze dat het de argumenten lastig te leerlingen hebben gebrek aan kennis over de islam ervoor zorgt gebruiken ze konden niet vrij snel genoeg dat ze niet veel kunnen met de informatie dat veel met de informatie van het reflecteren basem een islamitische achtergrond heeft over de cultuur de achter achteraf grond van basem ze gin stap 4 antwoord formuleren en bear- gu gen die informatie naar menteren hun eigen goeddunken hiermee waren de groepen vrij snel interpreteren ze zagen in dat hun eigen refe klaar zo gauw ze stap 3 gehad had rentiekader erg bepalend is voor het beoor den het was het opschrijven van wat delen van de argumenten en sowieso al bij ze bij vraag 3 mondeling bediscussi het bepalen of basem wel of niet zou gaan eerd hadden bij twee groepen werd dit antwoord dus gewijzigd na het krijgen leerlingen hebben vrij snel genoeg van het van extra informatie reflecteren achteraf tijdens de activiteiten- en eindstand volgens drie groepen ging staan ze zolang ze niet klaar zijn nog wel basem niet naar de houseparty en vol open voor reflectie misschien omdat ze er gens twee groepen wel dan zelf nog wat aan hebben zo gauw ze bij twee groepen ging basem niet klaar zijn vinden de meesten het wel aardig vanwege zijn vader bij een groep om van anderen te horen wat ze als ant ging basem niet vanwege het fami woord en argumentatie hebben maar het liefste de volgende dag en het feit reflecteren op wat en hoe ze het gedaan dat basem zoveel waarde hecht hebben dat blijven ze moeilijk vinden en aan zijn familie ze zien het nut er niet van in juli 2005 nummer 5 34e jaargang 38 over de samenwerking waren ze vrij snel praktijk verbetering professionele ontwikke uitgepraat en uitgeschreven die was goed ling en kennisconstructie samengaan het volgens hen iedereen van de groep kon onderhavige project kent dan ook drie zeggen wat hij wilde je ziet tijdens het samenhangende doelen observeren dat er soms al snel een leider 1 het ontwikkelen en beproeven van ontstaat in een groep die de lijnen uitzet het werkwi-

zzen voor actief en zelfstandig proces bewaakt om de opdracht te volbrengen leren
gen dit was bij drie groepen duidelijk het 2 de professionele ontwikkeling van leraar
geval bij twee groepen minder en opleiders 3 het ontwikkelen van kennis met
betreking tot het voorgaande zie imants kamp 2001 imants verbeet 2003 thinking
skills martens e a 2003 van de wiel van de ven 2003 we zijn aan het experimenteren
met myste ries en andere werkvormen voor leren den een belangrijke impuls voor het
azl project ken we doen dat in een samenwerkings vormt het werk van het thinking
skills project van het nijmegenese instituut voor research centre in newcastle onder
lei leraar en school ills en enkele scholen uit ding van david leat worden daar door
de regio het project vormgeven aan actief opleiders onderzoekers en leraren werkvorm
en zelfstandig leren in de schoolvakken men ontwikkeld die het leren denken bin
azl gaat in op de vraag van leraren hoe nen schoolvakken stimuleren o a leat actief
en zelfstandig leren door leerlingen 1998 de mystery is een van die thinking vorm
te geven binnen de schoolvakken het skills activiteiten die in het kader van thin
project werkt met vakgroepen van oplei king skills gedaan worden zijn in de eerste
ders onderzoekers ills en plaats uitdagend ze prikkelen ze stimule leraren uit de
bovenbouw ren de deelnemers leerlingen tot nadenken het is niet de havo vwo
ruwweg 3e en handelen er zit altijd een zeker spelele kennis die graad aso deze
vakgroe ment in deze opdrachten waardoor leerlin centraal staat pen ontwikkelen
onder gen enthousiast raken omdat niet van maar de weg wijs proberen dat uit en
tevoren vaststaat wat de uitkomsten zijn er naartoe dus het evalueren dat met als
cen worden leerlingen gestimuleerd om mee te denk en trale focus het zelfstandig
doen en vooral ook om na te denken het leerproces leren door de leerlingen activeert
leerlingen de algemene vraagstelling van het project luidt hoe het gaat bij activiteiten
waarin thinking skills kan samenwerking tussen scholen en lera centraal staan om het
leer en denkproces ren enerzijds en onderzoekers en opleiders de werkvormen roepen
verschillende denk anderzijds een bijdrage leveren aan een wijzen op leiden tot
verschillende antwoor betere onderwijspraktijk den elk antwoord is belangrijk want het
gaat om de denkwijze in mindere mate om gegeven deze vraagstelling wordt het pro
het resultaat het is niet de kennis die cen ject uitgewerkt volgens principes van ont
traal staat maar de weg ernaartoe dus het wikkeling en actieonderzoek die als zoda
denk en leerproces het gaat er dus in de nig een doelstelling kennen waarin mystery
basem niet om of basem naar die 34e jaargang nummer 5 juli 2005 39 party gaat
maar hoe de leerlingen tot een door een goede reflectie en coaching van ja of een
nee zijn gekomen hoe ze gele de leraar kan de leerling optimaal profijt zen hebben
met welk referentiekader wat halen uit deze opdrachten volgens hen belangrijke
argumenten waren hoe ze sorteerden en wat voor gedachte de valkuil bestaat hi
erin dat een thinking daaronder zat etc het is belangrijk dat leer skills opdracht
een eenmalige spelopdracht lingen verschillen ontdekken in benadering blijft en
dat door gebrek aan reflectie en tussen en binnen groepjes verschillen laten inbed
ding in het curriculum de voordelen leerlingen discussieren en praten over de die
deze vorm biedt niet benut worden verschillende interpretaties en argumenten
thinking skills worden te vaak als eilandjes gepresenteerd terwijl het waardevol
kan zijn de thinking skills opdrachten zijn flexibel en om ze te integreren in het

curriculum zodat toepasbaar in verschillende vakken voor er transfer plaats kan vinden naar andere verschillende leeftijden en op verschillende lessen de leraar kan op verschillende niveaus de leraar speelt een belangrijke rol momenten refereren naar de thinking skill in de eerste plaats bepaalt hij de vorm en die in het kader van de lessenreeks gege de inhoud van een activiteit in de tweede ven is bij de mystery die hiervoor beschre plaats en zeker zo belangrijk de leraar is de ven wordt kan de leraar begeleider bewaakt het proces en stuurt in volgende lessen als hij waar nodig een activiteit waardoor een zo dieper op de argumenta de leerling wordt maximaal mogelijk profijt kan worden tietechnieken ingaat ver geprikkeld om zelf gehaald de leraar helpt de leerlingen door wijzen naar de ervaringen met oplossingen op het juiste moment met de juiste informa die leerlingen hebben en antwoorden te tie te reflecteren op het proces gehad tijdens de mystery komen vaak door bewustwording van metacognitieve kennis ze hebben ervaren dat er samenwerking door te reflecteren is een ander belangrijk verschillende soorten met anderen kenmerk van thinking skills ar gumenten be staan dat de waarde van argumen het leren van denkvaardigheden thinking ten verschilt per situatie skills kent een aantal voordelen de hierbo en ook afhangt van het ven genoemde flexibiliteit met betrekking tot referentiekader bij een volgende mystery niveau en vakinhouden het probleemoplos kan de leraar verwijzen naar wat leerlingen send denken iets wat leerlingen in de al aan vaardigheden hebben geleerd bij de maatschappij waar oplossingen evenmin vorige mystery of in andere lessen rond het geordend voor het oprapen liggen goed te aan de orde zijnde vakonderdeel pas komt en vooral de activerende wer king belangrijk is ook dat leerlingen die de thinking skills hebben dus functies als vaak wat bedeesder zijn bij deze activitei aandacht trekken interesse opwekken ten goed uit de verf kunnen komen de onderwerp introduceren voorkennis peilen hele klas wordt geactiveerd dus ook zij zijn aanwakkeren bewustwording van problemen volop bezig en dus ook aan het leren de op niveau van vakinhoud maar ook introdu vaardigheden die leerlingen oefenen spelen ceren en oefenen van vaardigheden van zich af op verschillende niveaus ze liggen leerstrategieen waarmee leerlingen in het op cognitief en op metacognitief niveau ze vervolg gerelateerde problemen op kunnen zijn gebonden aan vakinhoudelijke kennis lossen bewustmaking is dan wel een vereis juli 2005 nummer 5 34e jaargang 40 te kortom reflecteren is een conditio sine leerlingen zijn enthousiast leren van qua non door reflectie leren leerlingen hun elkaar stimuleren elkaar en vullen ervaringen te verwoorden leren ze het elkaar aan geleerde een plaats te geven en zo maken groepjes dienen zorgvuldig ingedeeld ze zich vaardigheden eigen om vervolgens te worden om optimaal profijt te heb weer mee aan de slag te kunnen of om in ben van elkaar een vervolg eenzelfde soort opdracht met de opdracht dient duidelijk te zijn de andere inhoud anders beter aan te pakken leraar moet duidelijk voor ogen hebben voor een leraar kan het zinvol zijn om te ach wat hij met de opdracht wil een mys terhalen wat leerlingen al in huis hebben tery biedt zoveel leerpunten dat je vaak is dat al zoveel dat de taak van leraar beter van tevoren keuzes kunt maken zich beperkt tot sturen ordenen aanvullen let op rendement voor vakinhoud ook van input van leerlingen en reflecteren met oog op het aspect tijd zorg voor koppeling naar volgende les het is dus

zaak om de voordelen van deze sen door te refereren naar uitkomsten vorm van opdrachten uit te buiten en ervoor van bijvoorbeeld een mystery zorg je te zorgen dat leerlingen daadwerkelijk leren voor transfer en blijft de stof hangen bij leren en dat de vakinhoud die wordt aange de leerling boden via deze opdrachten ook beklijft kortom we zijn bezig een aantal thinking skills uit te reflectie staat centraal proberen en uit te werken voor een verza de leraar is de spil in de thinking skills melbundel voor het schoolvak nederlands de leerling wordt geprikkeld om zelf voor aardrijkskunde economie en geschie met oplossingen en antwoorden te denis zijn er al verzamelbundels verschenen komen vaak door samenwerking met de vries 2004 grol 2004 vankan van anderen der schee 2004 hanneke houkes piet hein van de ven p a instituut voor leraar en school heyendaalseweg 141 nl 6525 aj nijmegen piethein vandeven fe han nl noot 1 hanneke houkes is leraar nederlands aan het lindenholtcollege nijmegen en piet hein van de ven is vakdidacticus nederlands aan het instituut voor leraar en school ils van de radboud universiteit nijmegen 34e jaargang nummer 5 juli 2005 41 bibliografie bruffee k 1984 peer tutoring and the conversation of mankind in g olson ed theory and practice in the teaching of composition processing distancing and modeling urbana ill ncte p 136 143 de vries j red 2004 actief historisch denken opdrachten voor activerend geschiedenisonderwijs boxmeer stichting geschiedenis staatsinrichting en educatie grol r 2004 leren denken met economie opdrachten voor activerend economie onderwijs nijmegen stichting omgeving en educatie imants j kamp m red 2001 samenspel vormgeven aan actief en zelfstandig leren binnen de schoolvakken nijmegen instituut voor leraar en school imants j verbeet e red 2003 samenspel 2 vormgeven aan actief en zelfstan dig leren binnen de schoolvakken nijmegen instituut voor leraar en school leat d 1998 thinking through geography cambridge chris kington publishing martens j salleveld s vrinte s van de ven p h 2003 een palet aan teksten peer tutoring op het elzendaalcollege moer 4 p 110 127 van de wiel a m van de ven p h 2003 schrijven in het studiehuis moer 1 p 3 11 vankan l van der schee j 2004 leren denken met aardrijkskunde nijmegen stichting omgeving en educatie juli 2005 nummer 5 34e jaargang